

Rollespil: Danske børnearbejdere omkring år 1900

Skoletjenesten, Arbejdermuseet

Jeres gruppe skal nu sammen lave et lille historisk rollespil, som I skal fremføre for resten af klassen. Dette er en handlingsgang for rollespillet. Handlingsgangen fortæller jer, hvilke roller der er i stykket, hvor stykket foregår, hvilke rekvisitter I skal bruge, og hvad stykket handler om. Men det er jer, der skal finde på replikkerne, jer der bestemmer hvordan jeres "rolle" handler i en bestemt situation, og hvad stykket ender med. I skal bruge den viden, I har om børnearbejdere og Danmark omkring år 1900, når I finder på replikkerne og handlingen.

Tal i gruppen om, hvordan I tror man talte dengang, hvordan man opførte sig og hvad jeres "roller" mon ville have gjort i den situation.

Har I mulighed for det, må I meget gerne klæde jer ud og lave en lille kulisse til jeres stykke. Jeres stykke skal vare ca. 5-10 minutter.

Rigtig god fornøjelse med jeres historiske rollespil.

Kulisse: En rig families hjem og en fattig arbejderfamilies hjem. De kan for eksempel være i hver sin side af scenen/klasseværelset.

Roller: En rig familie med far, mor og børn. En fattig arbejderfamilie med mor, far og børn. En af børnene fra den fattige arbejderfamilie er tjenestepige hos den rige familie.

Rekvisitter: Bord og stole til de to familier. Legetøj til den rige familie, høvlspåner, rugbrød til arbejderfamilien, meget mad til den rige familie. Sytøj. Jakke til den rige far.

Scene 1 – hos den rige familie

Moren og børnene sidder i stuen. Børnene leger og moderen broderer.

Børnene fortæller, hvad de har lært i skolen i dag. På et tidspunkt kommer en tjenestepige ind i stuen. Hun nejer for den rige frue og børnene. Hun har en bakke med the og småkager med. Hun stiller bakken på bordet og dækker op. De rige børn og moren sætter sig ved bordet. Tjenestepigen serverer the for dem.

Bagefter går hun i gang med at vaske gulvet. Hun ligger på knæ, mens hun vasker gulvet.

Ved bordet fortæller de rige børn, at de på vej til skole sammen med barnepigen mødte en flok fattige arbejderbørn. Overvej hvad de rige børn fortæller om arbejderbørnene.

Faren kommer hjem, mens de sidder ved bordet. Tjenestepigen tager hans frakke og serverer the for ham. Faren fortæller om sin dag på tændstikfabrikken. Overvej, hvad han kan fortælle om børnearbejderne på tændstikfabrikken.

Scene 2 – hos den fattige familie

Hjemme hos arbejderfamilien sidder moren og en gruppe børn omkring bordet. Der ligger høvlspåner rundt om bordet, og de sidder alle og er i gang med at lave ildtændere. De skal lave 500, før de kan få penge for dem.

Børnene fortæller moren, hvad der er sket i skolen i dag. Nogle af børnene kunne ikke deres lektier. Overvej hvad børnene fortæller, at læreren gjorde ved det. Børnene fortæller også, at de havde mødt nogle rige børn på vej til skole. Overvej hvad de fortæller om de rige børn.

Den ældste pige kommer hjem fra sit job som tjenestepige. Hun er meget træt.

Moren beder hende gøre klar til aftensmad. Hun henter rugbrød og fedt fra køkkenet og sætter det på bordet. Faren kommer hjem og sætter sig med familien. Han får først mad, og herefter børnene og moren. Han fortæller om sin dag. Han har ledt efter arbejde, da han er arbejdsløs. Overvej om han har fundet et arbejde eller ej. Har han fundet et, skal han fortælle om arbejdet. Efter maden lægger de sig til at sove. De små børn fortæller tjenestepigen, at de ikke kan sove, fordi de er så sultne.

Scene 3 – hos den rige familie

Tjenestepigen er hos den rige familie.

Hun er i gang at dække bord. Den rige familie skal have aftensmad.

Moren sidder og broderer. Børnene sidder sammen med deres far. Han overhører dem i deres lektier. Han vil være sikker på, at de kan deres salmevers og hovedregning.

Tjenestepigen nejer, og fortæller den rige frue, at maden er serveret. Den rige familie sætter sig rundt om bordet og går i gang med at spise.

Tjenestepigen går ud i køkkenet. Her står der noget pølse og fisk fremme på bordet.

Hvad gør tjenestepigen – stjæler hun maden, eller lader hun den stå?

